

ORTAÖĞRETİM
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ÇALIŞMA DEFTERİ

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

11

Ünite

TİYATRO

Konu

- Cumhuriyet Dönemi'nde Tiyatro (1923-1950)
- Cumhuriyet Dönemi'nde Tiyatro (1950-1980)
- Dünya Edebiyatında Tiyatro
- Anlatım Bozuklukları
- Yazım ve Noktalama

OGM
MATERYAL

<https://ogmmateryal.eba.gov.tr>

7.
SAYI

ÖN SÖZ

Sevgili Öğrenciler,

Bu çalışma defterinde öğretim süreçleri içerisinde kazandığınız bilgi ve becerileri kullanmanıza olanak tanıyacak çeşitli düzeylerde ve yapılar da etkinlikler bulunmaktadır. Bu etkinliklerle hem okulda işle miş olduğunuz konuları tekrar etme hem de akademik gelişiminizi izleme imkânı bulacaksınız. Bu amaçla hazırlanan çalışma defterinde yer alan etkinlikler, bilişsel alan basamaklarını içerecek şekilde yapılandırılmıştır.

Çalışma defterinde boşluk doldurma, eşleştirme, çoktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı madde tipi etkinliklerinin yanı sıra bil-bul-çöz, kelime avı ve sudoku gibi içeriklerle keyifli vakit geçirmenizi sağlayan etkinlikler de yer almaktadır. Ayrıca "Hatırlıyor muyum?" bölümüyle akademik açıdan öz değerlendirmenizi yapabilecek ve eksik olduğunuz konuları karekodlar aracılığıyla tekrar etme fırsatı bulacaksınız.

Alanında yetkin uzmanlarca titizlikle hazırlanmış olan bu çalışma defteri ile akademik gelişiminize katkı sunmayı amaçlamaktayız. Bu çalışmanın eğitim hayatınızda olumlu yansımalarını görmek dileğiyle...

Hatırlıyor muyum?

Aşağıdaki bilgileri hatırlayıp hatırlamadığınızı ilgili bölüme işaretleyiniz. Puan durumunuza göre aşağıdaki karekodları okutarak konu eksiklerinizi tamamlayınız.

1

Tiyatro; sahnede, bir seyirci topluluğu önünde, oyuncular tarafından canlandırılmak üzere yazılan edebî türdür.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kismen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

2

Dramatik örgü, yer (mekân), zaman, çatışma ve kişiler tiyatronun yapı unsurlarıdır.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kismen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

3

Diyalog, oyunda iki ya da daha çok kişinin konuşmasıdır.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kismen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

4

Monolog; oyunda kişilerden birinin kendi kendine konuşması, dışa verilen iç sestir.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kismen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

5

Tirat; oyunda kişilerin birbirlerine karşı söylediği uzun soluklu, coşkulu sözlerdir.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kismen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

6

Tuluat; metin dışı, o an akla geldiği gibi hareket etmek, söz söylemek, doğaçlamadır.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kismen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

Hatırlıyor muyum?

7

Pantomim; düşünceleri ve duyguları kimi kez müzik, kimi kez çeşitli eşyalar eşliğinde, bazen dansla ya da gövde ve yüz hareketleriyle yansıtmayı amaçlayan sözsüz oyundur.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kismen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

8

Jest; rol gereği yapılan el, kol ve beden hareketleridir.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kismen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

9

Trajedi manzum olarak yazılır, genellikle beş perdeden oluşur, aralıksız oynanır. Koro ve diyalog bölümlerinden oluşur. Koro perde görevini üstlenir.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kismen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

10

Türk edebiyatında sözlü gelenek içinde ortaya çıkıp gelişen geleneksel Türk tiyatrosu (Karagöz, orta oyunu, meddah, seyirlik köy oyunları vb.) yüzyıllarca varlığını sürdürmüştür.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kismen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

11

Modern tiyatro Türk edebiyatına Tanzimat Dönemi'nde Batı'dan gelmiştir.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kismen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

12

Şinasi ilk yerli oyun olan "Şair Evlenmesi"ni yazmış; Ahmet Vefik Paşa, Fransız sanatçı Moliere'den (Molyer) uyarlamalar yapmıştır.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kismen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

Hatırlıyor muyum?

13

1923-1950 yılları arasında tiyatro, Cumhuriyet değerlerinin halka aktarılmasında bir araç olarak kullanılmıştır.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

14

1923-1950 yılları arasında Kurtuluş Savaşı, Türk tarihi, Batılılaşma, eski ve yeni yaşam biçimlerinin çatışması vb. tiyatro eserlerinde sıkça işlenen temalardır.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

15

1927 yılında Darülbeytinin (İstanbul Şehir Tiyatrosu) başına getirilen Muhsin Ertuğrul'un öncülüğünde Batı dillerinden çevrilen çağdaş tiyatro eserleri Türk toplumuna sunulmuştur.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

16

1934 yılında Musiki ve Temsil Akademisinin kurulması, 1936 yılında Devlet Konservatuvarının açılması, 1940 yılında Ankara Konservatuvarı Kanunu'nun çıkması Cumhuriyet Dönemi'nde tiyatronun kurumsallaşmasını sağlamıştır.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

17

1949 yılında Devlet Tiyatro ve Operası Kanunu yürürlüğe girmiştir.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

18

1950'lere gelinceye dek Türk tiyatrosunun usta yazarları; Türk yurdunu ve milletini yüceltmek, vatan sevgisini aşılacak amacıyla eserler yazar.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

Hatırlıyor muyum?

19

Musahipzade Celal'in "Fermanlı Deli Hazretleri", İsmail Hakkı Baltacıoğlu'nun "İnanmak", Necip Fazıl Kısakürek'in "Sabır Taşı", Yaşar Nabi Nayır'ın "İnkılâp Çocukları", Faruk Nafiz Çamlıbel'in "Akın", Nahid Sırrı Örik'in "Sönmeyen Ateş" adlı oyunları 1923-1950 yılları arasında yazılmış eserlerdendir.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

20

1950 sonrası tiyatro, teknik açıdan ilerlemiş; tiyatrodaki işlenen konular çeşitlenmiştir.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

21

1950 sonrası tiyatrodaki sahne tekniğine uygun, yalın bir dille bireysel ve toplumsal konular işlenmiştir.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

22

1950 sonrası tiyatrodaki yurt sorunları, kadının toplum yaşamındaki yeri, değer yargıları ve köy, töre, kuşak çatışması vb. temalara yönelim artmıştır.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

23

1950 sonrası tiyatrodaki sosyal değişimlerin birey ve toplum yaşamındaki etkileri; siyasal, sosyal ve psikolojik yaklaşımlarla yansıtılmıştır.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

Hatırlıyor muyum?

24

Ahmet Kutsi Tecer'in "Koçyiğit Köroğlu", Cevat Fehmi Başkut'un "Buzlar Çözülmeden", Haldun Taner'in "Keşanlı Ali Destanı", Refik Erduran'ın "Karayar Köpürüsü", Turgut Özakman'ın "Töre" oyunları Türk edebiyatının tanınmış tiyatro eserlerindedir.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

25

George Bernard Shaw'un (Corç Bernard Şov) "Kırgınlar Evi", Samuel Beckett'in (Semuel Bekit) "Mutlu Günler", Racine'in (Rasin) "Andromaque (Andromak)", Moliere'in (Molyer) "Cimri", Bertolt Brecht'in (Bertolt Bireşt) "Evet Diyen Hayır Diyen", Çehov'un "Üç Kız Kardeş" adlı oyunları dünya edebiyatının tanınmış tiyatro eserlerindedir.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

PUAN

00-32

KONUYU TEKRAR ETMELİSİNİZ

PUAN

33-40

ÇALIŞMALISINIZ

PUAN

41-50

ÇOK İYİ

TOPLAM PUANINIZ

Tüm
maddelerin
konu özeti

Eşleştirme -I

Aşağıda verilen I. sütundaki ifadeleri II. sütundaki ifadeler ile eşleştiriniz.

1	<i>Metec</i>	☐	Recep Bilginer	A
2	<i>Le Cid (Lö Sid)</i>	☐	Racine (Rasin)	B
3	<i>Kırgınlar Evi</i>	☐	Tuncer Cücenoglu	C
4	<i>Keşanlı Ali Destanı</i>	☐	Corneille (Korney)	Ç
5	<i>Sarı Naciye</i>	☐	George Bernard Shaw (Corç Bernard Şov)	D
6	<i>Sönmeyen Ateş</i>	☐	Turgut Özakman	E
7	<i>Andromaque (Andromak)</i>	☐	Haldun Taner	F
8	<i>Töre</i>	☐	Nahid Sırrı Örik	G
9	<i>Evet Diyen Hayır Diyen</i>	☐	Bertolt Brecht (Bertolt Bireşt)	H
10	<i>Kör Dövüşü</i>	☐	Yaşar Nabi Nayır	I

Eşleştirme-II

Aşağıda verilen I. sütundaki ifadeleri II. sütundaki ifadeler ile eşleştiriniz.

1 Birleşme sırasında kelimelerinden hiçbiri veya ikinci kelimesi anlam değişikliğine uğramayan birleşik kelimeler ayrı yazılır.

Yer altı (yüzey)

A

2 "-r / -ar / -er, -maz / -mez" ve "-an / -en" sıfat-fiil ekleriyle kurulan sıfat tamlaması yapısındaki birleşik kelimeler ayrı yazılır.

Koyu mavi

B

3 "Alt, üst, ana, ön, art, arka, yan, karşı, iç, dış, orta, büyük, küçük, sağ, sol, peşin, bir, iki, tek, çok, çift" sözlerinin başa getirilmesiyle oluşturulan birleşik kelime ve terimler ayrı yazılır.

Orta Doğu

C

4 Somut olarak yer belirten "alt" ve "üst" sözleriyle oluşturulan birleşik kelime ve terimler ayrı yazılır.

Dil bilgisi

Ç

5 Yer adlarında kullanılan "batı, doğu, güney, kuzey, güneybatı, güneydoğu, kuzeybatı, kuzeydoğu, aşağı, yukarı, orta, iç, yakın, uzak" kelimeleri ayrı yazılır.

Terk etmek

D

Eşleştirme-II

Aşağıda verilen I. sütundaki ifadeleri II. sütundaki ifadeler ile eşleştiriniz.

6

"Renk" sözü veya renklerden birinin adıyla kurulmuş isim tamlaması yapısındaki renk adları ayrı yazılır.

Yanı sıra

E

7

"Dış, iç, sıra" sözleriyle oluşturulan birleşik kelime ve terimler ayrı yazılır.

Çalı kuşu

F

8

Rengin tonunu belirtmek üzere renkten önce kullanılan sıfatlar ayrı yazılır.

Bal rengi

G

9

"Etmek, edilmek, eylemek, olmak, olunmak" yardımcı fiilleriyle kurulan birleşik fiiller, ilk kelimesinde herhangi bir ses düşmesi veya türemesine uğramazsa ayrı yazılır.

Orta oyunu

H

10

"Bilim" ve "bilgi" sözleriyle kurulan birleşik kelimeler ayrı yazılır.

Yazar kasa

I

Aşağıda karışık olarak verilen kavramları cümlelerde doğru boşluklara yerleştiriniz.

Tanzimat	Servetifünun	İnkılâp Çocukları	Muhsin Ertuğrul	Haldun Taner
mimik	süflör	Akın	töre	Necati Cumalı
Hürrem Sultan	Devlet Konservatuvarı	Kurtuluş Savaşı	psikolojik	Bir Bebek Evi
	Midas'ın Kulakları	Cevat Fehmi Başkut	Mutlu Günler	

1. Türk edebiyatında modern tiyatro eserleri ..... Dönemi'nde yazılmaya başlanmıştır.
2. Yaşar Nabi Nayır'ın ..... adlı eseri tiyatronun tanınmış örneklerindedir.
3. 1927 yılında .....'un Darülbeyazın başına getirilmesiyle oyunculuk, sahneleme, dekor kullanımı gibi tiyatroya ait unsurlar Batı tarzı tiyatroya uygun hâle getirilmeye çalışılmıştır.
4. Duygu ve düşünceleri yüz ifadeleri ile yansıtmaya ..... denir.
5. Perde gerisinde oyunu metinden takip eden ve unutulmuş sözleri fısıldayarak oyunculara hatırlatan görevliye ..... denir.
6. Faruk Nafiz Çamlıbel'in ..... adlı oyunu, konusunu İslamiyet öncesi Türk tarihinden almaktadır.
7. 1950 sonrası tiyatrodaki işlenen temalardan biri de .....dir.
8. *Boş Beşik* ..... tarafından yazılan tiyatro eseridir.
9. Orhan Asena'nın ..... adlı oyunu 1959 yılında ilk kez Şahap Akalın'ın rejisiyle Ankara Devlet Tiyatrosu tarafından sahnelenmiştir.
10. 1936 yılında ..... açılmıştır.
11. 1923-1950 yılları arasında tiyatrodaki işlenen temalardan biri de .....'dır.
12. 1950 sonrası tiyatrodaki sosyal değişimlerin birey ve toplum yaşamındaki etkileri siyasal, sosyal ve ..... yaklaşımlarla yansıtılmıştır.
13. .... Henrik İbsen tarafından yazılmış bir tiyatro eseridir.
14. .... Güngör Dilmen tarafından yazılmış bir tiyatro eseridir.
15. *Buzlar Çözülmeden* ..... tarafından yazılmış bir tiyatro eseridir.

Aşağıda yer alan çoktan seçmeli soruları cevaplayınız.

1. Aşağıdaki açıklamalardan hangisi yay ayrıç içindeki terimle uyuşmamaktadır?

- A) Rol gereği yapılan el, kol ve beden hareketleri (Jest)
- B) Oyunda tek kişinin kendi kendine konuşması, dışa verilen iç ses (Monolog)
- C) Oyunda kişilerin birbirlerine karşı söylediği uzun soluklu, coşkulu sözler (Tuluat)
- D) Bir tiyatro eserinin büyük bölümlerinden her biri (Perde)
- E) Sahne gerisinde oyuncuların oyuna hazırlandıkları ve sahneye çıkış sırasını bekledikleri yer (Kulis)

2. Aşağıdaki yazar-eser eşleştirmelerinin hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) Necip Fazıl Kısakürek - *Sabır Taşı*
- B) Adalet Ağaoğlu - *Çatıdaki Çatlak*
- C) Behçet Kemal Çağlar - *Çoban*
- D) Nezihe Meriç - *Sular Aydınlanıyordu*
- E) Reşat Nuri Güntekin - *İnanmak*

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bilgi yanlış vardır?

- A) İlk yerli oyun olan "Şair Evlenmesi"ni Şinasi yazmıştır.
- B) Modern tiyatro Türk edebiyatına Tanzimat Dönemi'nde gelmiştir.
- C) 1923-1950 yılları arasında "Batılılaşma" işlenen temalardandır.
- D) Yurt dışında sahnelenen ilk tiyatro eseri "Vatan yahut Silistre"dir.
- E) 1950 sonrası tiyatrodaki kadının toplum yaşamındaki yeri işlenen temalardandır.

4. VEFA: Artık dükkânda hemen hemen hiç bulunmuyormuşsun Salih Efendi! Dün bir arkadaş şikâyet ediyordu. SALİH: (*Hem çalışıp hem konuşarak*) Ne bulunayım Vefa Bey? Ya camide ya kahvede ya da evdeyim. Özel müşterilerim gelince haber salıyorlar, koşuyorum. Olmazsa akşamları uğrayıp hesap alıyorum. Gençler bana tıraş olmak istemiyorlar. Benim tıraş ettiklerim ihtiyarlar, emekli subaylar, emekli memurlar. Onlar da bir hayli zaman var ki ayaklarını çekmeye başladılar. Çünkü yorğun adamlar... Sessizlik istiyorlar. Kalfalar, çıraklar ya radyoyu sonuna kadar açıyorlar yahut genç müşterilerle bir maç konusu, (...) hikâyesi tutturup gürültüye başlıyorlar. Benim ihtiyar müşterilerim de çok defa tıraşı yarıda bıraktırıp dükkândan fırlıyorlar. Eskiden berber dükkânlarında makas şıkırtısından başka ses duyulmazdı. Şimdi o sestten başka her şey duyuluyor.

Bu parçayla ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Kostümle ilgili ayrıntılara yer verilmiştir.
- B) Sade bir dil kullanılmıştır.
- C) Günlük yaşamdan bir konu işlenmiştir.
- D) Kahramanları halktan kişilerdir.
- E) Oyuncuların hareketleri parantez içinde verilmiştir.

5. Aşağıdakilerin hangisinde verilen bilgi yanlıştır?

- A) Cevat Fehmi Başkut; içinde yaşadığı toplumdaki sorunları, çelişkileri, siyasal ve toplumsal değişimlerin etkilerini ve kültürel çatışmaları gözlemleyerek gerçekçi bir bakış açısıyla eserlerine yansıtır.
- B) Orhan Asena, değişik çevre ve koşullardan seçtiği kadın ve erkek kahramanların yanı sıra yaşamları ve etkinlikleriyle toplumun malı olmuş kişilikleri de oyunlarına yansıtır.
- C) Eserlerinde genellikle yakın tarihe eleştirel bir gözle bakan Nahid Sırrı Örik, dönemin siyasal olayları nedeniyle karşı karşıya gelen insanların çatışmalarını eserlerine yansıtır.
- D) İlk tiyatrolarında dramatik türün başarılı örneklerini yazan Haldun Taner, hiciv temelli kabare tiyatrosunun ve destansı unsurlar barındıran epik tiyatrosunun öncüsüdür.
- E) Necip Fazıl Kısakürek'in köy hayatını ele aldığı tiyatroları genelde komedi, tarihi olayları ve kişileri konu alan tiyatroları ise trajedi türünün özelliklerini yansıtmaktadır.

6. **Odabaşı:** Seni deyip geldik buraya.
Köroğlu: Siz koca bir ilsiniz. Boydan soydan adamlarsınız. İçinizde yiğit yok mu?
Odabaşı: Beyler kalelerde yaşıyor. Yılkı yılkı atlar onların elinde. Tirkeş tirkeş oklar onların elinde. Yalım yalım kılıçlar onların elinde. Obalarda ne var?
Köroğlu: Benim elimde ne var?
Odabaşı: Senin elinde Kır At var! (*Köroğlu bu sözden irkilir. Hiçbir cevap vermez.*)
1. **Köylü:** Biz yanıp yıkılmak için gelmedik buraya. Köroğlu bize arka olur diye geldik.
2. **Köylü:** Bütün obalar birleştik. Bize baş ol diye geldik sana. (*Köroğlu dik dik yüzlerine bakar.*)
Odabaşı: Senin anlayacağın, bey arı olmadan petek oğul tutmaz.
Çoban: Sürü çobansız yayılmaz!
Köroğlu: Benimle birlikte dövüş etmek için ant içer misiniz?

Bu parçayla ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Konusu bir halk hikâyesinden alınmıştır.
- B) Kurgu, betimlemelerle oluşturulmuştur.
- C) Konuşmalarda atasözlerine yer verilmiştir.
- D) Diyaloglara yer verilmiştir.
- E) Sosyal hayat hakkında bilgiler konuşmalarla verilmiştir.

7. **Türk edebiyatında epik tiyatronun kurucusu ve Türk edebiyatının ilk epik tiyatro eseri aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?**

- A) Cevat Fehmi Başkut - *Buzlar Çözülmeden*
- B) Recep Bilginer - *Sarı Naciye*
- C) Refik Erduran - *Karayar Köprüsü*
- D) Güngör Dilmen - *Midas'ın Kulakları*
- E) Haldun Taner - *Keşanlı Ali Destanı*

8. Meşrutiyet tiyatrosu ile Cumhuriyet tiyatrosu arasında bir köprü olan sanatçı daha çok müzikli komedi tarzında eserler yazmıştır. Eserlerinde geleneksel Türk tiyatrosundan, özellikle orta oyunu geleneğinden yararlanmış; yakından tanıdığı saray ve konak hayatını, eski İstanbul'un eğlencelerini, töre ve âdetlerini, ticari hayatını eleştirel ve mizahi bir tutumla yansıtmıştır. *İstanbul Efendisi*, sanatçının tanınmış eserlerindedir.

Bu parçada tanıtılan tiyatro yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İbnürrefik Ahmet Nuri Sekizinci
- B) Musahipzâde Celal
- C) Yaşar Nabi Nayır
- D) Haldun Taner
- E) Ahmet Kutsi Tecer

9. 1950 sonrasında oyun yazarlarının sayısında büyük bir artış olmuştur. Oyunların konuları da bu dönemde çeşitlenmiştir. ---- bireyden hareketle topluma yönelen eserler yazarken ---- işçi ve köylü kesiminin sorunlarına eğilir. Konularını Osmanlı tarihinden, halk kahramanlarının hayatlarından ve mitolojiden alan oyunlar da bu dönemde yazılır. ---- bu konuları işleyen yazarların önde gelenlerindedir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangileri sırasıyla getirilmelidir?

- A) Nezihe Meriç - Necati Cumalı – A. Turan Oflazoğlu
- B) Güngör Dilmen - Refik Erduran - Nazım Kurşunlu
- C) Refik Erduran - Turgut Özakman - Necati Cumalı
- D) Orhan Asena - Güngör Dilmen - Oktay Rifat Horozcu
- E) Necati Cumalı - Orhan Asena - Melih Cevdet Anday

10. Ahmet Kutsi Tecer, Türk tiyatrosunun gelişimine önemli katkılarda bulunmuştur. ---- adlı eserinde, içinden yol geçirileceği için bazı evlerinin yıkılacağı gündeme gelen bir mahallede yaşananlar anlatılmaktadır. Eserin asıl kahramanı mahalledir. Oyunda mahalle sakinlerinin gündelik yaşamları ve çatışmaları verilmiştir. Oyun ilk kez 1947'de sahnelenmiş, İngilizceye de tercüme edilmiştir.

Bu parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) *Köroğlu*
- B) *Yazılan Bozulmadan*
- C) *Köşebaşı*
- D) *Bir Pazar Günü*
- E) *Beş Mevsim*

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde öğelere ayırmada yanlışlık yapılmıştır?**

- A) Refik Erduran; / oyunlarında, / toplumda yerleşik ve yaygın biçimde kabul gören değer yargılarını, toplumsal alışkanlıkları / mizahi bir dille / eleştirdi.
- B) Yazar; / bu eserde / dönemin toplumsal yaşamını, gelenek ve göreneklerini, batıl inançlarını / gülünç yanlarıyla / yansıtmıştır.
- C) Dram özelliği gösteren *Sönmeyen Ateş* adlı oyunda yazar, / Millî Mücadele yıllarında / yaşananları / anlatmıştır.
- D) Cumhuriyet Dönemi'nin usta yazarı Necati Cumalı / *Kaynana Çiğeri* adlı töre komedisinde / bir halk türkü-sünden / yararlanmıştı.
- E) *Fazilet Eczanesi*, / öykü ve oyun yazarı Haldun Taner'in 1960 yılında yazmış olduğu üç perdelik bir tiyatro oyunudur.

12. Bu eserde, Apollon tarafından Midas'ın kulaklarının eşek kulağına çevrilmesi ve bir berberin bu sırrı tüm ülkeye istemeden yayması anlatılmıştır.

Bu cümledeki ögelerin doğru sıralanışı aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Özne - yüklem
- B) Dolaylı tümleş - özne - yüklem
- C) Dolaylı tümleş - nesne - yüklem
- D) Özne - zarf tümleci - nesne - yüklem
- E) Dolaylı tümleş - zarf tümleci - özne - yüklem

13. Hasan: Veysel'in sanat ürünlerini dikkatle takip ederim.
Selma: Hiç yorulmuyor gerçekten.
Hasan: Geçen yıl iki resim sergisi, üç hikâye yayımladı.

Bu parçadaki anlatım bozukluğunun sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tamlama yanlışlığı
- B) Özne eksikliği
- C) Yanlış sözcük kullanımı
- D) Yüklem eksikliği
- E) Nesne eksikliği

14. Aşağıdaki parçaların hangisinde anlatım bozukluğu yoktur?

- A) Mehmet: Bu şehirde ne bir yakını ne de akrabası yokmuş.
Aslı: Nasıl dayanmış bunca yıl?
- B) Göksel: Bir gün mutlu bir yuvamız olacak mı sence?
Elif: Bir gün herkesin imreneceği bir yuvamız olacak, buna eminim.
- C) Mine: Herkes bir şey anlatıyordu bu konu hakkında, dinlemiyordu birbirini ama.
Serdar: Sen de kaçtın öyle mi?
- D) Bülent: Seni düşünmediğim bir gün bile olmadı.
Suzan: Ben de pek çok duygularımı duymazdan geldim bunca yıl.
- E) Murat: Proje çalışmalarında her zaman aktif, etkin bir tutum sergiledi.
Serkan: Bu tutumu da başarıdan başarıya koymasını sağladı.

15. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

- A) Bu kentte uzun yıllar yaşadım, her köşesini bilirim.
- B) İnsanların bir anlık dikkatsizliği büyük bir kazaya yol açabiliyor.
- C) Zorluklara göğüs gerer, onları aşmak için elinden geleni yapardı.
- D) Bırakın yemek yapmayı yumurta bile kıramaz o.
- E) İsim ve sıfat tamlamasını geçen sene öğrendik.

16. Onunla birlikte kaliteli tiyatrolara gitmek amacıyla şimdiden biletlerimizi aldık.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdaki değişikliklerden hangisiyle giderilebilir?

- A) "kaliteli" sözcüğü yerine "nitelikli" sözcüğü getirilerek
- B) Kip eki değiştirilerek
- C) "birlikte" sözcüğü çıkartılarak
- D) "biletlerimizi" sözcüğündeki çokluk eki çıkartılarak
- E) "amacıyla" sözcüğü yerine "için" sözcüğü getirilerek

17. Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki anlatım bozukluğunun nedeni yay ayraç içinde yanlış verilmiştir?

- A) Her zaman dengeli bir insandı, ilişkilerinde mesafeli ama soğuk değildi. (Ek eylem eksikliği)
- B) Soğuk yüzünden dışarıda yatan bu adam, sonunda hastalandı. (Sözün yanlış yerde kullanımı)
- C) Soruları doğru dürüst okumadan hızlıca cevaplayıverdi. (Gereksiz sözcük kullanımı)
- D) Bu yıl havalar sıcak geçecek, denilmeye başladı. (Çatı uyumsuzluğu)
- E) Soru sormasını bilmediğinden konuyu öğrenemiyor. (Özne eksikliği)

18. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu yoktur?

- A) Sağlığımızı düşünüyorsanız her gün yürüyüş yapın.
- B) Her ailenin kendine özgün bazı kuralları vardır.
- C) Kuşkusuz bu çabanın karşılığını alacaksın belki de.
- D) İstasyona vardıktan sonra inip aktarma yapılacak.
- E) Yorgun olmasının nedeni yaptığı uzun yolculuklarıdır.

19. Orhan Asena, Cumhuriyet Dönemi tiyatro yazarlarından. İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesini bitirdi ( ) çocuk hastalıkları uzmanı oldu. Doktorluğuna bir ara Almanya ( ) da devam etti. Edebiyata şiirle başlayan Asena ( ) uzun bir süre şiirler yayımladı. "Masal" ve "Kıt Kanaat" adlı iki şiir kitabı çıkardı. Sonra tamamen tiyatroya yöneldi. Türk tiyatrosuna kazandırdığı sayısız eser ile kendini sürekli yeniledi. Orhan Asena, tiyatrolarında ( ) güç ( ) kavramı üzerinde durdu. Tiyatrolarında konu olarak özellikle bireyler arasında dar çevrede geçen hâkimiyet kurma gayretini işledi.

Bu parçada yay ayrıçla ( ) belirtilen yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) (,) (') (,) (") (")
- B) (;) (') (,) (-) (-)
- C) (;) (-) (;) (-) (-)
- D) (,) (-) (,) (") (")
- E) (,) (') (;) (") (")

20. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı yapılmamıştır?

- A) Köy kadınlarının sorunları ve ağaların köylüyü sömürüşü tiyatro aracılığıyla okura duyurulmuştur.
- B) Kimi yazarlar efsane yada tarihe dayanarak çağın eleştirisini yapmıştır.
- C) Cumhuriyet Dönemi'nde tiyatro yazarlarının sayısında büyük bir artış göze çarpar.
- D) 1970'den sonra tiyatroların konularında da çeşitlenme söz konusudur.
- E) Geçmişten bugüne tarihi kişi ve olaylar, edebiyatın pek çok türüne yansımıştır.

21. (I) Ankara'da dünyaya gelen Turgut Özakman, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesinden mezun olduktan sonra bir süre avukatlık yapmıştır. (II) Köln Üniversitesi Tiyatro Bilimi Enstitüsünü bitirmiştir. (III) Uzun seneler öğretim görevlisi olarak çalıştığı Ankara Üniversitesi DTCF Tiyatro Bölümünde dramatik yazarlık dersleri vermiştir. (IV) Devlet Tiyatrolarında oyunu sergilenen en genç tiyatro yazarı unvanına sahiptir. (V) Geleneksel Türk Tiyatrosu ile Batı tiyatrosunu kaynaştırmayı başaran sanatçı dramatik tiyatronun güzel örneklerini vermiştir.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

22. Necmettin: ( ) Yatak odasının kapısından girerek ( ) Evet ( ) şimdi yürüyeceğimiz yol belli oldu ( )

Celile: Geliyor mu efendiciğim?

Ayşe: Anne, niye bu kadar heyecanlanıyorsun?

Celile: Kocamın kardeşini göreceğim, az şey mi bu Cici ( )

Aşağıdakilerin hangisi yay ayrıçla belirtilen yerlerin herhangi birinde kullanılamaz?

- A) Virgöl
- B) Ünlem işareti
- C) Yay ayrıç
- D) Soru işareti
- E) Nokta

Aşağıdaki metni okuyunuz ve soruları bu metne göre cevaplayınız.

MERDİVEN

Giriş

Düş

(Bir çatı katı... Teras... Gece. Demir korkuluğun dibinde çiçek saksıları... Bir sokak lambası... Bekçi düdüğünü öttürerek geçer.)

ŞEFİKA: *(İçeriden)* Artık yatsan Hamdi Bey!

HAMDİ: *(Pijamalı, terasta oturmaktadır.)* Uykum yok Şefika Hanım.

ŞEFİKA: *(Girer.)* Saat on ikiyi geçiyor.

HAMDİ: Varsın olsun. Eski günlerimi düşündüm. Çocukluğum ağaçların tepesinde geçti. Sarıgül'deki evimizin kocaman bir bahçesi vardı. Ben çiçeklerin ortasında büyüdüm. Bu sevgi bana babamdan geçti. Rahmetli müthiş çiçek meraklısıydı. Annem de tavuk hastası. Evde başka laf edilmezdi. Sonradan büyük Fatih yangınında evimiz yanınca kira evlerine göçtük. Karışık teşkilatlı, basık, karanlık, sevimsiz evler... Arkasından moda uyduk, apartman dairesi denilen lahit bozuntusu taş odalara tıkdık kaldık. Ne çiçek ne tavuk!.. Nasıl yaparsın? Bu çatı katında tavuk beslemeye kalksan adın deliye çıkar, derdini kimseye anlatamazsın. Çiçeği saksılarda hapsettim yıllardan beri. Bunun ne demek olduğunu bana sorsunlar. Şu saksıdaki çiçekler bana neyi hatırlatıyor bir bilsen!

ŞEFİKA: Neyi Hamdi Bey?

HAMDİ: Kafese kapatılmış kuşları. Çiçek toprak ister Şefika Hanım. Serpilmek, boy atmak, gelişmek için engelsiz toprak ister çiçekler... Oysaki yerden bu kadar yüksekte, çiçeğin özlediği toprağı nasıl, nerede bulacaksınız? İster istemez böyle saksılara hapsedeceksin onları. *(Kararlı)* Fakat günü gelip çattı artık. Onları azat edeceğim. Toprağı kavuşacaklar hepsi, sağa sola ve dibe doğru hiçbir engelle karşılaşmadan kök salacaklar, serpilecekler, ben de rahat bir nefes alacağım.

ŞEFİKA: Sen çiçekleri bırak da kendinden konuş! Müdür nasıl davrandı işi öğrenince? Demin güzelce anlatmadın.

HAMDİ: Ayakta karşıladı beni. Demek seni elimizden geçiriyoruz, dedi.

ŞEFİKA: Şaşırmıştır muhakkak.

HAMDİ: Hem de nasıl! Emekliliğini istemek nereden aklına geldi, diye sordu.

ŞEFİKA: Ne cevap verdin?

(...)

HAMDİ: Ben otuz yıldan beri hep bugünü bekledim: Benimdir diyebileceğim bir evim olmasını... Geniş bir bahçe ortasında kuş kafesi gibi sevimli, aydınlık bir ev! *(Onu kandırmak ister gibi)* Hele çatısı kapansın, hemen kolları sıvayacağım. Sıkılacaksın diyorsun. Sıkılmaya vaktim kalacak mı acaba? Bahçe emek ister, çiçekler de bakım... Cennete çevireceğim orasını. Gelip geçen, kırın ortasında bu güz yeşillik nasıl fıskırmış diye şaşacak. *(Birden sertleşerek)* Ne gülüyorsun?

(...)

Nazım Kurşunlu, *Merdiven*

1. Nazım Kurşunlu'nun *Merdiven* adlı tiyatrosundan alınan bu parçanın yapı unsurlarını inceleyiniz.

Dramatik örgü:

Zaman:

Yer:

Kişiler:

Çatışma:

---

2. Çatışmadan hareketle parçanın temasını belirleyiniz.

---

3. Kişilerin özellikleri ve dramatik örgüden hareketle parçanın gerçeklikle ilişkisini belirtiniz.

---

4. Mekânın Hamdi Bey üzerindeki etkisini belirtiniz.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. Şehir yaşamının Hamdi Bey üzerindeki etkisini ve bu etkinin kaynağını belirtiniz.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1. Aşağıda verilen cümlelerdeki anlatım bozukluklarının nedenlerini belirterek cümlelerin doğru hâlini yazınız.

a) Sokak kedilerini çok seviyor, yemek veriyordu.

.....

b) Büyük ihtimalle size yarın gelebiliriz.

.....

c) Geçen günkü olayı ya radyodaki haberlerde ya da gazetelerde okudum.

.....

ç) Konuştuklarını sanırım kimse anlamıyordu.

.....

d) Seninle ilk tanıştığımız günü hâlâ hatırlıyorum.

.....

e) Bu konudaki değerlendirmenizin yanlış, diğer değerlendirmelerinizin ise yanlış olmadığını söyleyebilirim.

.....

f) Kitabım 22 Mart 2020 yılında yayımlandı.

.....

2. Aşağıdaki cümlelerin ögelerini bulunuz.

a) Bir ülkenin tiyatrosunun tarihi, her şeyden önce onun seyircisinin tarihidir.

.....

b) Radyo tiyatrosu; görselliğin olmadığı, sadece sesli olarak oyunların oynandığı, arkadan gelen ses efektleriyle dinleyicisinde tiyatro izliyormuş hissini yaratan bir program türüdür.

.....

c) İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra ortaya çıkan ekonomik bunalım içinde gelişen çarpık ilişkilerin genel ahlak açısından çatışmasını konu alan *Paydos* adlı eser, Atina Argiropulos Tiyatrosunda 65 defa sahnelenmişti.

.....

Aşağıdaki metni okuyarak soruları cevaplayınız. (Alıntılanan metnin aslına sadık kalınmıştır.)

HUZUR

Emin Bey yeniden ney'e üfler.

Bu defa Nuran da katılır şarkıya...

İHSAN — Esasen biz buyuz işte. Biz, Nevakârız, Mahur Besteyiz. Ve bunlara benzer daha nice, nice şeyleriz. Eski zaman hep yanı başımızda. (*Müziyenlere dönerek*) Dedem, nefesine sağlık!.. Yanlış anlamayın ben bir mistisizmi müdafaa etmiyorum. Kendimizi tanımamızı, sevmemizi istiyorum sadece.

MÜMTAZ — Beni şaşırtan, sizin bir taraftan insanın manevi değerleri üzerinde ısrar ederken diğer taraftan maddi bir kalkınmadan bahsetmeniz.

İHSAN — İkisi aynı şey değil ki. Bu ihtiyaç diğeri ile beraber geliyor. Bu yüzden aynı zamanda bir iktisadi reforma ihtiyacımız var. Birini öbürüne tercih edecek vaziyette değiliz.

MÜMTAZ — Fakat iktisadi hayat kendi kültürünü yapar ve kendi insanını yetiştirmez mi?

İHSAN — Hayat, bir yaratıcılık ve bolluk içinde değil ki bize kendiliğinden yeni kıymetler teklif etsin. Bizler satıhta yaşıyoruz. Ve satıhta yaşarken mesut oluyoruz. Derine iner inmez kayıtsızlık ve kötümserlik başlıyor.

MÜMTAZ — O halde bir kriz zaruri ve muhakkak?

İHSAN — Bir imparatorluğun tasfiyesinden doğduk. Bu imparatorluk bir çiftçi imparatorluğu idi. Halâ onun iktisadi şartları içerisinde bocalıyoruz. Ne toprak ne de insan, tam mânâsı ile ekonomik hayata girememiş. Bazı mekteplerimiz var. Birçok şey öğreniyoruz. Fakat hep eksik olan memur kadrosunu doldurmak için. Bir yığın yarı münevver işsiz.

MÜMTAZ — Zamanla düzelemez mi? Hatta bunlar zamanla olacak şeyler değil mi?

İHSAN — Değil. Zaman şartlara göre değişir. Büyümekte olan bir çocuğun zamanı ile bir hastanın zamanı başka başkadır. Biz umumi zamanın dışındayız. Zaman tempomuzu hızlandırmak zorundayız.

NURAN — Hayata ne kadar şuurla bakıyorsunuz. Adeta sentetik bir ilâç hazırlar gibi.

İHSAN — Türkiye'de yaşıyorum ve Türkiye'nin ihtiyacı olan şeyi düşünüyorum ben. Bir disiplinden bahsederken fert olmaktan feragat etmiyorum. Fert vardır. Fakat ormanda ağacın olduğu gibi vardır.

Dikkat edilirse garp medeniyeti bir azat, bir kurtulma fikri üzerine kuruludur. Fakat Şark, başından beri hürdür.

MACİDE — Ah!.. Hoş geldin Suat.

SUAT — Şark hiçbir zaman hür olmadı. Hürriyetten o kadar çabuk vazgeçeriz ki...

İHSAN — (*Hoşgörü ile gülümser*). Ben temelden bahsediyorum. Şark anlayışında cemiyet, hürriyet fikri üzerine kuruludur.

SUAT — (*Umursamaz*) Ne çıkar? O kadar çabuk vazgeçtikten sonra.

(...)

Kenan Işık, Abdülcanbaz-Huzur

Aşağıdaki metni okuyarak soruları cevaplayınız. (Alıntılanan metnin aslına sadık kalınmıştır.)

VIŞNE BAHÇESİ

(...)

L. ANDREYEVNA — Vişne bahçesi satıldı mı?

LOPAHİN — Satıldı.

L. ANDREYEVNA — Kim aldı?

LOPAHİN — Ben. (*Bir sessizlik.*)

(*L. Andreyevna ezilmiştir. Koltuğa ve masaya tutunmasa düşecektir. Varya belinden anahtarları çıkarır, yere, konuk odasının ortasına fırlatır, çıkar.*)

LOPAHİN (Devamla.) — Ben satın aldım. Durun baylar, rica ederim, başım dönüyor, konuşamıyorum... (*Güler.*)

Mezata gittik, baktık. Deriganov gelmiş bile. Leonid Andreyiç'te sadece bir on beş bin vardı. Deriganov borcun üstüne hemen bir otuz bin sürdü. Baktım iş böyle, sen misin, kırk bin dedim. O kırk beşe yükseltti.

Ben elli beşe. O, uzun sözün kıyası, beş beş yükseltiyor, ben on on... Eh, sonunda bende kaldı. Borcun üstüne doksan bin verdim, bende kaldı. Vişne bahçesi artık benim. Benim! (*Kahkahalarla güler.*) Tanrım, Tanrım,

vişne bahçesi artık benim oldu! Konuşun, aklın başında değil, gördüklerin hep düş deyin... (*Tepinir.*) Üstüme gelmeyin! Babamla dedem mezarlarından başlarını kaldırıp da olup biteni görselerdi, o sümsük, yarı cahil

Yermolaylarının, kışın çıplak ayakla seyirten Yermolay'ın, dünyada bir eşi daha bulunmayan çiftliği satın aldığı görselerdi... Dedemle babamın köle olduğu, mutfağına bile giremedikleri çiftliği satın aldım. Uyku-

dayım. Bu gördüklerim, düş, hayal... Bilinmezliğin karanlığıyla kaplı imgelemin bir oyunu bu... (*Anahtarları yerden alır; sevgiyle gülümseyerek.*) Anahtarları fırlatıp attı, artık buranın sahibesi olmadığını göstermek istiyor...

(*Anahtarları şingirdatır.*) Eh, hepsi bir.

(*Orkestranın akord sesleri işitilir.*)

LOPAHİN (Devamla.) — Hey, müzikçiler, çalın, dinlemek istiyorum sizi! Gelin de görün Yermolay

Lopahin'in baltayı kaptığı gibi vişne bahçesine nasıl dalacağını, ağaçlarını nasıl birbiri ardına devireceğini. Yazlıklar kuracağız. Torunlarımızla onların torunları yeni bir yaşam görecekler burada...

Müzik, haydi, çal!

(*Müzik çalar. L. Andreyevna, bir sandalyeye yığılmış, acı acı ağlamaktadır.*)

(...)

L. ANDREYEVNA — Gidelim!

LOPAHİN — Herkes burada mı? Orada kimse yok ya? (Soldaki yan kapıyı kilitler.) Burada eşyalar yığılı, kitlemek gerek. Gidelim!

ANYA — Elveda evim, elveda eski yaşam!

TROFİMOV — Selam yeni yaşam! (*Anya'yla çıkarlar.*)

(*Varya bakışlarıyla odayı tarar, acele etmeksizin çıkar. Yâşa, köpeğiyle birlikte Şarlotta çıkarlar.*)

LOPAHİN — Demek ilkbahara kadar. Çıkalım baylar... Allahaismarladık... (*Çıkar.*)

(*Lubov Andreyevna ve Gayev; ikisi kalmışlardır. Bunu bekliyorlarmuşçasına birbirlerinin boynuna atılarak sessizce, işitmekten sakınarak ağlarlar.*)

GAYEV (*Mutsuzluk içinde.*) — Kardeşim, kardeşim benim...

L. ANDREYEVNA — Oh, sevgili, tatlı, güzel bahçem... Yaşamım, gençliğim, mutluluğum, elveda!.. Elveda!..

(*Anya'nın neşeyle çağıran sesi: "Anne!" Trofimov'un neşeli canlı sesi: "Haydi!"*)

L. ANDREYEVNA — Son kez bakayım duvarlara, pencerelere... Rahmetli annem bu odada dolaşmayı severdi...

GAYEV — Kardeşim, kardeşim benim!.. (*Anya'nın sesi: "Anne!" Trofimov'un sesi: "Haydi!"*)

L. ANDREYEVNA — Gidelim!.. (*Çıkarlar.*)

(*Sahne boştur. Tüm kapıların kilitlendiği, ardından arabaların hareket ettiği işitilir. Sessizlik. Bu sessizliğin ortasında ağaçlara inen baltanın boşuk sesi duyulur.*)

Anton Pavloviç Çehov, *Vişne Bahçesi*

1. Metinde yazarın yaşadığı dönemden izler olduğunu söyleyebilmemiz için yazarın hayatı hakkında bilgi sahibi olmamız gerekir mi? Açıklayınız.

---

2. Vişne bahçesinin satılması karşısında L. Andreyevna ve Varya'nın tepkilerini haklı buluyor musunuz? Siz olsaydınız nasıl bir tepki verirdiniz?

---

3. Bu metni okuduktan sonra sizde Anton Çehov'un hayatını ve eserlerini okuma isteği uyandı mı? Neden?

---

4. Günümüzde yaşanan pandemi ve pandeminin toplumda bıraktığı etkiler, gelecekte tiyatroların konusu olabilir mi? Açıklayınız.

Aşağıdaki sözcüklerin yazımının doğru olup olmadığını tespit edip işaretleyiniz. Yazımı yanlış olan sözcüklerin doğru şekillerini pembe kutuya yazınız.

AÇ GÖZLÜ	→	D	Y ✓	→	AÇGÖZLÜ
BAŞKAHRAMAN	→	D	Y	→	
ESİRİ	→	D	Y	→	
DÖKÜMAN	→	D	Y	→	
ÖZVERİ	→	D	Y	→	
PEKÇOK	→	D	Y	→	
POSTAHANE	→	D	Y	→	
YÜKSEK ÖĞRETİM	→	D	Y	→	
İŐ YERİ	→	D	Y	→	
NERDEN	→	D	Y	→	
MÜZİKSEVER	→	D	Y	→	
RÖPORTAJ	→	D	Y	→	
TAKTİR (BEĞENME)	→	D	Y	→	

Noktalama işaretlerinin kullanımı ile ilgili bilgiler doğru ise "D" yanlış ise "Y" kutucuğunu işaretleyiniz.

Cümle içinde ara sözcükleri veya ara cümleleri ayırmak için ara sözcüklerin veya ara cümlelerin başına ve sonuna virgül konur.

D

Y

Anlama güç kazandırmak için tekrarlanan kelimeler arasına virgül konmaz.

D

Y

Şart ekinden sonra virgül konmaz.

D

Y

İkiden fazla eş değer öğeler arasında virgül bulunan cümlelerde öznenin sonuna noktalı virgül konabilir.

D

Y

Yazıda satır başına alınan konuşmaları göstermek için kısa çizgi kullanılır.

D

Y

Tırnak içindeki alıntının sonunda bulunan işaret (nokta, soru işareti, ünlem işareti vb.) tırnak dışında kalır.

D

Y

Tiyatro eserlerinde ve senaryolarda konuşanın hareketlerini, durumunu açıklamak ve göstermek için tek tırnak kullanılır.

D

Y

Sözün bir yerde kesilerek geri kalan bölümün okuyucunun hayal dünyasına bırakıldığını göstermek veya ifadeye güç katmak için ünlem işareti konur.

D

Y

Saat ve dakika gösteren sayıları birbirinden ayırmak için nokta konur.

D

Y

Ay adları yazıldığında ay adlarından önce ve sonra nokta kullanılır.

D

Y

"mı / mi" ekini alan yan cümle temel cümlenin zarf tümlecisi olduğunda da cümlenin sonuna soru işareti konur.

D

Y

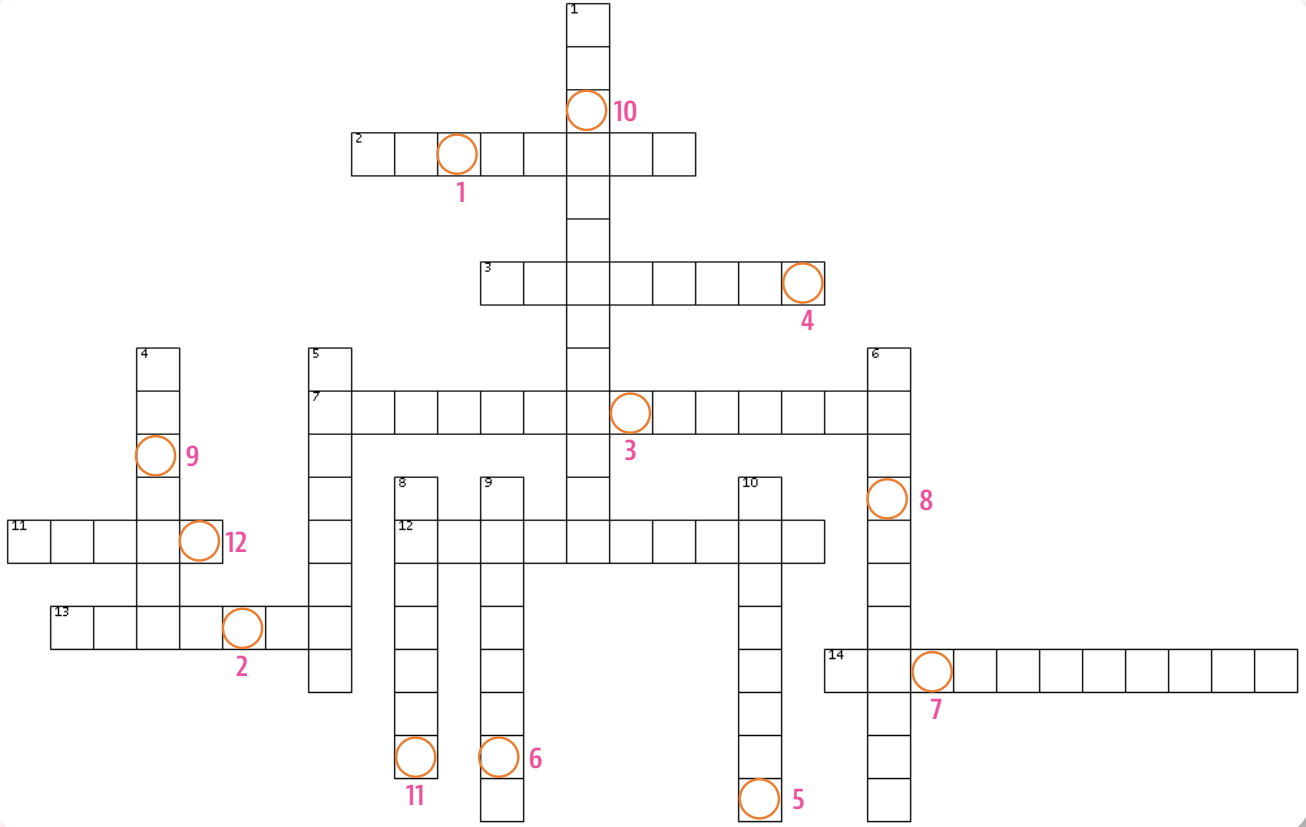
Ek getirildiğinde Avrupa Birliği kesme işareti ile kullanılır.

D

Y

Aşağıdaki bulmacayı çözerek anahtar kelimeyi bulunuz.

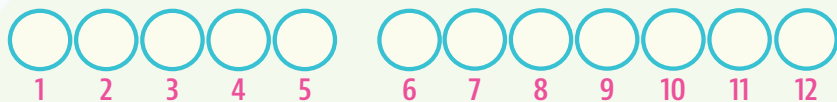
SOLDAN SAĞA

2. Tiyatro eserlerinde ve senaryolarda konuşanın hareketlerini, durumunu açıklamak ve göstermek için kullanılan noktalama işareti
3. A. Turan Oflazoğlu ve Orhan Asena'nın tiyatrolarında işlediği konulardan biri
7. Fransız sanatçı Moliere'den (Molyer) uyarlamalar yapan sanatçımız
11. Behçet Kemal Çağlar'ın bir tiyatro eseri
12. Yabancı dille yazılmış bir oyunu, yerel koşullara uygun biçimde kendi diline çevirme, uyarlama
13. Modern tiyatro türlerinden biri
14. 1927 yılında Muhsin Ertuğrul'un başkanlık ettiği kurum

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1. "Evet Diyen Hayır Diyen" adlı tiyatro eserinin yazarı
4. Selahattin Batu'nun "Oğuz Kağan Destanı"ndan hareketle yazdığı tiyatro eseri
5. Düşünceleri ve duyguları kimi kez müzik, kimi kez çeşitli eşyalar eşliğinde, bazen dansla ya da gövde ve yüz hareketleriyle yansıtmayı amaçlayan sözsüz oyun
6. "Keşanlı Ali Destanı" adlı tiyatro eserinin yazarı
8. Tiyatronun yapı unsurlarından biri
9. Münir Hayri Egeli'nin bir tiyatro eseri
10. Necati Cumalı'nın Güneybatı Yörükleri ile ilgili bir efsaneden yola çıkarak yazdığı tiyatro eseri

ANAHTAR KELİME

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

CEVAP ANAHTARI

EŞLEŞTİRME - I

1. I	6. G
2. Ç	7. B
3. D	8. E
4. F	9. H
5. A	10. C

EŞLEŞTİRME - II

1. F	6. G
2. I	7. E
3. H	8. B
4. A	9. D
5. C	10. Ç

BOŞLUK DOLDURMA

1. Tanzimat
2. *İnkılap Çocukları*
3. Muhsin Ertuğrul
4. mimik
5. suflör
6. *Akın*
7. töre
8. Necati Cumalı
9. *Hurrem Sultan*
10. Devlet Konservatuvarı
11. Kurtuluş Savaşı
12. psikolojik
13. *Bir Bebek Evi*
14. *Midas'ın Kulakları*
15. Cevat Fehmi Başkut

ÇOKTAN SEÇMELİ

1. C	12. B
2. E	13. D
3. D	14. B
4. A	15. A
5. E	16. C
6. B	17. E
7. E	18. A
8. B	19. A
9. A	20. C
10. C	21. E
11. C	22. B

AÇIK UÇLU SORULAR - I

1. Dramatik örgü:

Hamdi Bey'in terasta oturması

Hamdi Bey'in yanına Şefika Hanım'ın gelmesi

Hamdi Bey'in ev hayali ve emeklilik kararıyla ilgili konuşması

Zaman: Gece

Yer: Teras

Kişiler: Hamdi Bey ve Şefika Hanım

Çatışma: Eski mekânlar ile şehir mekânlarının karşılaştırılmasıyla çatışma oluşturulmuştur.

2. Eski mekânlar ile şehir mekânları karşılaştırılarak eski mekânlara özlem teması işlenmiştir.

3. Hamdi Bey, 30 yıldır çalıştığı kurumdan emekliliğini istemiştir. Hamdi Bey'in tek hayali; emekli olduktan sonra karısı ile beraber gözlerden uzak, bahçeli, tek katlı bir ev yaptırıp oraya taşınmak ve günlerini bahçesinde çiçek bakımıyla ilgilenerek geçirmektir. Şefika Hanım, Hamdi Bey'in karısıdır.

4. Hamdi Bey; hayalini kurduğu bir mekân yerine iş nedeniyle şehir mekânlarında, tercih etmediği bir mekânda, yaşamaya mecbur kalmıştır. Bu mecburiyet, Hamdi Bey'i uzun yıllar bunaltmış ve mutsuz kılmıştır. Hamdi Bey'in asıl isteği hayvan ve toprakla uğraşmaktır ve şehir mekânları bunlarla uğraşmasına engeldir. Hamdi Bey, hayalini kurduğu bir mekâna yerleştiğinde rahat bir nefes alabileceğini ifade etmektedir.

5. Şehirde hayallerinden uzak bir yaşam süren Hamdi Bey'in bahçeli ev hayalinin kaynağı, çocukluk günlerinde yaşadığı anılara dayanmaktadır.

AÇIK UÇLU SORULAR - II

1. a) Sokak kedilerini seviyor, yemek veriyordu. (Dolaylı tümleç eksikliği)
Doğrusu: Sokak kedilerini seviyor, onlara yemek veriyordu.
  - b) Büyük ihtimalle size yarın gelebiliriz. (Gereksiz sözcük kullanımı)
Doğrusu: Büyük ihtimalle size yarın geliriz.
  - c) Geçen günkü olayı ya radyodaki haberlerde ya da gazetelerde okudum. (Yüklem eksikliği)
Doğrusu: Geçen günkü olayı ya radyodaki haberlerde dinledim ya da gazetelerde okudum.
  - ç) Konuştuklarını sanırım kimse anlamıyordu. (Anlam belirsizliği)
Doğrusu: Senin konuştuklarını sanırım kimse anlamıyordu. / Onun konuştuklarını sanırım kimse anlamıyordu.
  - d) Seninle ilk tanıştığımız günü hâlâ hatırlıyorum. (Gereksiz sözcük kullanımı)
Doğrusu: Seninle tanıştığımız günü hâlâ hatırlıyorum.
  - e) Bu konudaki değerlendirmenizin yanlış, diğer değerlendirmelerinizin ise yanlış olmadığını söyleyebilirim. (Fiilimsi eksikliği)
Doğrusu: Bu konudaki değerlendirmenizin yanlış olduğunu, diğer değerlendirmelerinizin ise yanlış olmadığını söyleyebilirim.
  - f) Kitabım 22 Mart 2020 yılında yayımlandı. (Yanlış sözcük kullanımı)
Doğrusu: Kitabım 22 Mart 2020 tarihinde yayımlandı.
2. a) Yüklem: onun seyircisinin tarihidir
Özne: Bir ülkenin tiyatrosunun tarihi
Zarf tümleci: her şeyden önce
  - b) Yüklem: görseğiliğın olmadığı, sadece sesli olarak oyunların oynandığı, arkadan gelen ses efektleriyle dinleyicisinde tiyatro izliyormuş hissini yaratan bir program türüdür
Özne: Radyo tiyatrosu
  - c) Yüklem: sahnelenmişti
Özne: İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra ortaya çıkan ekonomik bunalım içinde gelişen çarpık ilişkilerin genel ahlak açısından çatışmasını konu alan *Paydos* adlı eser
Dolaylı tümleç: Atina Argiropulos Tiyatrosunda
Zarf tümleci: 65 defa

BECERİ TEMELLİ - I

1. Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş yıllarında yazıldığını anlıyoruz. Bunu İhsan'ın, "Bir imparatorluğun tasfiyesinden doğduk." ve "Türkiye'de yaşıyorum ve Türkiye'nin ihtiyacı olan şeyi düşünüyorum ben." cümlelerinden anlıyoruz. İhsan, eski kültüre saygı duymakla birlikte yeniliğe açık bir bakış açısına sahiptir. Mümtaz daha sorgulayıcı bir anlayışla hareket eder. Suat ise Şark kültürüne karşı bir yaklaşımla kendini gösterir.
2. Olası Cevap: Tiyatro insanlığın ilk dönemlerinden bugüne kadar varlığını sürdürmüştür. Canlandırmaya dayalı bir tür olduğu için geniş halk kesimlerine ulaşmış, onları eğlendirirken eğiten önemli bir araç olmuştur.
3. Edebi metinler, âdeta yazıldığı dönemin fotoğrafını çekip günümüze gönderir. Bu metinleri okuduğumuzda dönemin siyasi, kültürel ve sosyal hayatını metinlerden bulabiliriz. Okuduğumuz *Huzur* adlı tiyatro eserinde dönemin müzik zevki, iktisadi hayatı, eğitimi gibi konular hakkında bilgi sahibi oluyoruz.

BECERİ TEMELLİ - II

1. Olası Cevap: Evet, yazarın hayatı hakkında bilgi sahibi olmamız gerekir. Her edebî metin; yazarının hayatından, kültüründen, edebî zevkenden ve dünya görüşünden izler taşır. Bu sebeple yazarın, sanatının oluşmasında etkili olan hayat hikâyesinin bilinmesi önemlidir. Ancak her edebî metin tamamen yazarın hayatını ve kişisel özelliklerini yansıtmaz.
2. Olası Cevaplar: L. Andreyevna ve Varya'nın tepkilerini haklı bulmuyorum. Çünkü insanlar yaptıkları hataların bedelini ödemeyi göze almalıdırlar. Eğer yaptıkları hataları karşıya yüklemeyi alışkanlık hâline getirirlerse bu durum yeni yanlışları beraberinde getirir. L. Andreyevna ve Varya'nın tepkilerini haklı buluyorum. Çocukluklarının geçtiği, anılarının olduğu çiftliklerinin satılması ve vişne ağaçlarının kesilmesi kahramanları derinden etkilemiştir. Hayır, yazarın hayatı hakkında bilgi sahibi olmamız gerekmez. Çünkü sanatçılar eserlerinde hayatlarından, kültürlerinden, yaşadıklarından vb. ipuçları verirler. Bu ipuçlarından yola çıkarak sanatçıların yaşamları hakkında çıkarımlarda bulunabiliriz.
3. Olası Cevaplar: Evet, okuma isteği uyandı. Çünkü sanatçılar, eserlerinde dönemlerini yansıtır. Bu metinde de bir ailenin yaptığı yanlışlar sebebiyle yavaş yavaş batarken dibe vurmuş bir başka ailenin yükselişi merak uyandırıyor. Hayır, uyanmadı. Edebi eserlerin kurmaca olduğu gerçeği benim sanata ve sanatçıya bakışımı olumsuz etkiliyor.
4. Olası Cevap: Edebiyat ürünleri yazıldığı dönemin zihniyetini, gerçeklerini geleceğe taşıyan önemli belgelerdir. Dolayısıyla pandemi gerçeği ve onun toplumda bıraktığı etkiler tiyatronun konusu olabilir. Çünkü insanlar yaşamın gerçeklerini, sanatın her dalını kullanarak sonraki nesillere aktarmak ister.

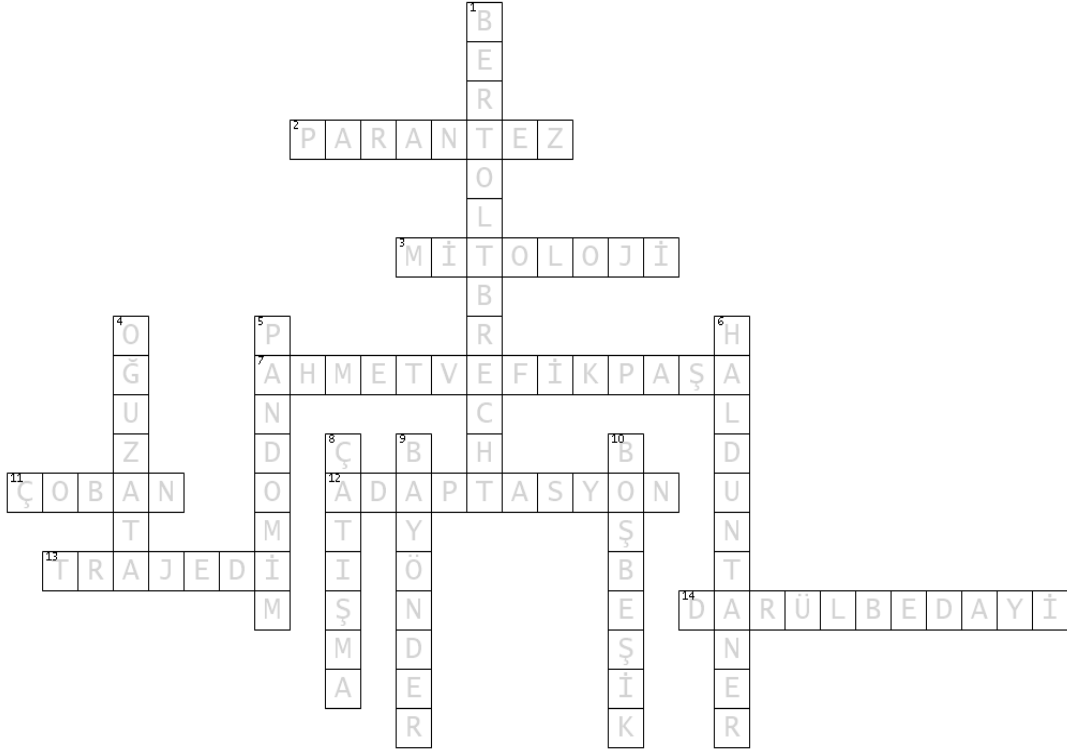
Doğru/Yanlış - I

SÖZCÜK	Y/D	DOĞRU SÖZCÜK
AÇ GÖZLÜ	Y	AÇGÖZLÜ
BAŞKAHRAMAN	D	
ESİRİ	Y	ESPRİ
DÖKÜMAN	Y	DOKÜMAN
ÖZVERİ	D	
PEKÇOK	Y	PEK ÇOK
POSTAHANE	Y	POSTANE
YÜKSEK ÖĞRETİM	Y	YÜKSEKÖĞRETİM
İŞ YERİ	D	
NERDEN	Y	NEREDEN
MÜZİKSEVER	D	
RÖPORTAJ	D	
TAKTİR (BEĞENME)	Y	TAKDİR

Doğru/Yanlış - II

Cümle içinde ara sözlere veya ara cümleleri ayırmak için ara sözlere veya ara cümlelerin başına ve sonuna virgül konur.	D
Anlama güç kazandırmak için tekrarlanan kelimeler arasına virgül konmaz.	Y
Şart ekinden sonra virgül konmaz.	D
İkiden fazla eş değer öğeler arasında virgül bulunan cümlelerde öznenin sonra noktalı virgül konabilir.	D
Yazıda satır başına alınan konuşmaları göstermek için kısa çizgi kullanılır.	Y (uzun çizgi)
Tırnak içindeki alıntının sonunda bulunan işaret (nokta, soru işareti, ünlem işareti vb.) tırnak dışında kalır.	Y
Tiyatro eserlerinde ve senaryolarda konuşanın hareketlerini, durumunu açıklamak ve göstermek için tek tırnak kullanılır.	Y (yay ayraç)
Sözün bir yerde kesilerek geri kalan bölümün okuyucunun hayal dünyasına bırakıldığını göstermek veya ifadeye güç katmak için ünlem işareti konur.	Y (üç nokta)
Saat ve dakika gösteren sayıları birbirinden ayırmak için nokta konur.	D
Ay adları yazıldığında ay adlarından önce ve sonra nokta kullanılır.	Y
"mı / mi" ekini alan yan cümle temel cümlenin zarf tümleci olduğunda da cümlenin sonuna soru işareti konur.	Y
Ek getirildiğinde Avrupa Birliği kesme işareti ile kullanılır.	D
Sonunda 3. teklik kişi iyelik eki olan özel ada, bu ek dışında başka bir iyelik eki getirildiğinde kesme işareti konmaz.	D

BİL-BUL-ÇÖZ

ANAHTAR KELİME: REFİK ERDURAN

OONMGL

MONOLOG

RÖGÜİKRTMAA

DRAMATİK

ÖRGÜ

RLEVIİGAKIRN

KIRGINLAR

EVİ

RFAAÇILEZMFNUALKİB

FARUK

NAFİZ

ÇAMLIBEL

OGEHET

GOETHE

ARMD

DRAM

MEEZÇİNEİRH

NEZİHE

NERİÇ

FİEEŞRY

SEREFİYE

SDYOPA

PAYDOS

OKAMANDR

ANDROMAK

UUNTAKZTMRAÖG

TURGUT

ÖZAKMAN

ANAHTAR KELİME: BUZLAR ÇÖZÜLMEDEN

Etkileşimli Kitaplar

Beceri Temelli Kitaplar

Soru Bankası

Mobil Soru Bankası

Dinamik Uygulamalar

3B Modeller

YKS Kampı

TRT EBA TV Lise

OGM
MATERYAL

<http://ogmmateryal.eba.gov.tr>